

Orientering om Uddannelsesaftaler

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Uddannelsens gennemførelse
3. Godkendelse af praktikvirksomheder
4. Uddannelsesaftalen
5. Aftaleperioden
6. Skolevalg
7. Løn m.v.
8. Fritagelse af dele af uddannelsen og afkortning af uddannelsestiden
9. Forlængelse af uddannelsestiden
10. Prøvetid
11. Bortfald af uddannelsesaftale
12. Misligholdelse m.v.
13. Virksomhedsoverdragelse m.v.
14. Kombinationsaftaler
15. Udstationeringsaftaler

1. Indledning

Erhvervsuddannelser er vekseluddannelser. Det vil sige, at uddannelsen veksler mellem undervisning på skole og praktikuddannelse i virksomhed.

UDDANNELSESAFTALE

Praktikuddannelse i en virksomhed forudsætter, at der indgås en uddannelsesaftale mellem eleven og virksomheden. En uddannelsesaftale er en ansættelsesaftale, hvor den ansatte (eleven) forpligter sig til at modtage uddannelse, herunder følge skoleundervisningen, og til at arbejde for virksomheden, og hvor praktikvirksomheden (læremesteren) forpligter sig til at uddanne eleven og betale eleven løn m.v.

EN ERHVERVSUDDANNELSE KAN BEGYNDE ENTEN I EN VIRKSOMHED ELLER PÅ SKOLE

Hvis uddannelsen begynder i en virksomhed, skal der oprettes en uddannelsesaftale mellem elev og virksomhed fra uddannelsens begyndelse.

Hvis uddannelsen begynder på skole, skal uddannelsesaftalen oprettes, inden eleven begynder på praktikuddannelsen i virksomheden. I uddannelser med adgangsbegrænsning skal der dog være indgået uddannelsesaftale og aftaleforholdet være påbegyndt, inden eleven begynder på grundforløb eller begynder de områdefag i grundforløbet, hvortil adgangsbegrænsningen er knyttet. *Vedrørende aftaleperioden henvises i øvrigt til punkt 5.*

SKOLEPRAKTIK

Elever, som 2 måneder efter afsluttet grundforløb ikke har opnået en uddannelsesaftale med en virksomhed, har mulighed for at gennemføre praktikuddannelsen på skolen efter reglerne om skolepraktik i erhvervsuddannelserne, hvis eleven opfylder de nærmere betingelser herfor, og uddannelsen er omfattet af SKP-ordningen.

PRAKTIK I UDLANDET

Praktikuddannelsen kan også foregå i en virksomhed i udlandet efter særlige regler. I dette tilfælde indgås der en ansættelsesaftale med virksomheden i udlandet.

Denne orientering omhandler kun de regler, der gælder, når en elev indgår en uddannelsesaftale om erhvervsuddannelse med virksomhed i Danmark.

2. Uddannelsens gennemførelse

Praktikuddannelsen foregår i en eller flere virksomheder, der skal være godkendt til praktikuddannelse. *Vedrørende godkendelse af praktikvirksomheder henvises til punkt 3.*

Praktikuddannelsen skal gennemføres efter de praktikregler, der er fastsat i bekendtgørelsen for uddannelsen. Arbejdsgiveren kan kun undtagelsesvis pålægge eleven arbejde, som ikke har et uddannelsesmæssigt sigte, og kun hvis uddannelsens mål i øvrigt kan nås.

Eleven skal deltage i skoleundervisningen efter skolens bestemmelser i overensstemmelse med uddannelsesbekendtgørelsen. Hvis en elev uden lovlig grund udebliver fra undervisningen eller groft overtræder skolens ordensregler, og når mindre vidtgående foranstaltninger forgæves har været anvendt, kan eleven af skolen udelukkes (bortvises) fra fortsat undervisning. Skolen skal rådføre sig med praktikvirksomheden, inden den træffer afgørelse om bortvisning. Uddannelsesaftalen bortfalder, hvis eleven udelukkes fra fortsat undervisning.

Hvis en elev bortvises fra skoleundervisningen, kan eleven klage til Undervisningsministeriet gennem skolen. Skolen skal give klagevejledning.

Skolen kan tilbyde en elev skoleundervisning ud over, hvad der følger de almindelige bestemmelser, hvis hensynet til elevens uddannelse taler for det. Hvis skoleundervisningen forlænges, kan der blive tale om at forlænge aftaleperioden. *Vedrørende forlængelse af aftaleperioden henvises til punkt 9. Vedrørende ophør af uddannelsesaftaler og misligholdelse henvises til punkt 12.*

3. Godkendelse af praktikvirksomheder

Praktikvirksomheden skal være godkendt af Det faglige udvalg for uddannelsen eller af skolen.

Det faglige udvalg kan godkende en virksomhed til generelt at måtte uddanne elever i den pågældende uddannelse og det pågældende speciale. En virksomhed, der ønsker at blive godkendt, kan henvende sig til en erhvervsskole eller til Det faglige udvalg. Skolen kan også godkende en virksomhed til at gennemføre praktikuddannelse for en bestemt elev.

Det faglige udvalgs afgørelse om godkendelse skal træffes ud fra en vurdering af, om virksomheden vil kunne gennemføre praktikuddannelsen i overensstemmelse med praktikreglerne i bekendtgørelsen for uddannelsen, og om virksomheden kan give eleven tilfredsstillende oplæringsforhold.

Skolens afgørelse om godkendelse træffes ud fra en tilsvarende vurdering og skal i øvrigt bygge på en konkret vurdering af uddannelsesmulighederne for den pågældende elev.

Hvis Det faglige udvalg eller skolen afgør, at en virksomhed ikke kan godkendes eller kun kan godkendes delvist som praktiksted, kan virksomheden indbringe afgørelsen for Ankenævnet vedrørende praktikvirksomheder, hvis adresse er: Undervisningsministeriet, H. C. Andersens Boulevard 43, 1553 København V.

4. Uddannelsesaftalen

En uddannelsesaftale skal være skriftlig og skal være underskrevet af virksomheden og eleven senest ved aftaleforholdets begyndelse. Aftalen skal indgås på en formular, der er godkendt af Undervisningsministeriet og kan hentes på vores hjemmeside www.esh.dk eller ved henvendelse til praktikpladskontoret. Den skal underskrives af eleven og af praktikvirksomheden.

Den underskrevne aftale skal straks sendes til registrering på den skole, som parterne har valgt, *jf. punkt 6*.

Der kan ikke foretages ændringer eller tilføjelser til formularens aftaleindhold uden vedkommende faglige udvalgs godkendelse.

Hvis parterne er i tvivl om udfyldelse af uddannelsesaftalen, vil det være en god ide at søge vejledning på skolen, inden aftalen underskrives.

En elev, der er under 18 år og ugift, skal have samtykke fra forældremyndighedens indehaver til at indgå uddannelsesaftale. Forældremyndighedens indehaver skal derfor medunderskrive aftalen. Det samme gælder, hvis der indgås aftaler eller foretages andre dispositioner, der indebærer ændringer i den indgåede uddannelsesaftale, eller som vedrører denne aftales ophør.

En uddannelsesaftale kan indgås mellem en elev og flere virksomheder. Se punkt 14 om kombinationsaftaler.

Skolen gennemgår aftalen og undersøger, om den er indgået og udfyldt i overensstemmelse med reglerne om uddannelse. Når dette er tilfældet, registrerer skolen aftalen og sender kopi til virksomheden og eleven samt underretter Det faglige udvalg for uddannelsen.

5. Aftaleperioden

Aftaleperioden er det tidsrum, uddannelsesaftalen gælder for. Uddannelsesaftalen omfatter både skole- og praktikophold i aftaleperioden.

Hvis eleven allerede har gennemført en del af den uddannelse, som aftalen omhandler, skal uddannelsesaftalen kun omfatte de skole- og praktikophold, som eleven mangler.

Skolen kan give vejledning til parterne om fastsættelse af aftaleperioden.

Hvis flere virksomheder er parter i aftalen, skal aftaleperioderne i de enkelte virksomheder tilsammen dække den samlede aftaleperiode. *Vedrørende kombinationsaftaler henvises til punkt 14.*

Vedrørende afkortning eller forlængelse af aftaleperioden henvises til punkterne 8 og 9.

6. Skolevalg

Parterne skal i uddannelsesaftalen anføre den skole, som parterne ønsker eleven optaget på.

Endvidere anføres det, om eleven ønsker optagelse på skolehjem. Dette kan ske, hvis eleven skal modtage undervisning på en skole, der ligger mere end 5 kvarters transporttid fra elevens bopæl.

Hvis skolen ikke har den ønskede uddannelse, henviser skolen til en anden skole med den ønskede uddannelse.

7. Løn m.v.

Den løn, som praktikvirksomheden skal betale eleven under praktikopholdet og under de skoleophold, der er omfattet af aftalen, skal være angivet i uddannelsesaftalen.

Under skoleophold modtager praktikvirksomheden refusion fra Arbejdsgivernes ElevRefusion (AER). For voksne elever (elever over 25 år) gælder særlige refusionssatser, hvis parterne har aftalt en vis mindsteløn for voksne.

Lønnen skal mindst udgøre den løn, der er fastsat ved kollektivt overenskomst inden for uddannelsesområdet. I tvivlstilfælde kan man rådføre sig med vedkommende organisation eller Det faglige udvalg for uddannelsen.

I aftaleperioden gælder i øvrigt de bestemmelser, der ved kollektive overenskomster (hvis eleven eller praktikvirksomheden er omfattet af overenskomsterne) eller i lovgivningen er fastsat om arbejdstagers ansættelses- og arbejdsvilkår m.v., i det omfang det er foreneligt med uddannelsen, herunder lovgivningen om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov m.v. Endvidere gælder funktionærloven om visse arbejdsforhold i landbruget m.v. for elever, der hører under disse love.

SYGDOM

Elever i erhvervsuddannelse har ret til gældende lærlingeløn under sygdom. Arbejdsgiverne vil have ret til refusion af udbetalt løn under sygdom efter gældende regler herom. Om forlængelse af uddannelsestiden på grund af sygdom eller andet fravær se punkt 9.

FERIE

Erhvervsuddannelseselever er omfattet af særlige gunstige regler i ferielovens § 7 (der dog ikke omfatter elever under loven om visse arbejdsforhold i landbruget).

8. Fritagelse for dele af uddannelsen og afkortning af uddannelsestiden

Skolen kan fritage en elev for dele af skoleundervisningen og eventuelt tilbyde eleven undervisning på et højere niveau, hvis eleven på grund af tidligere uddannelse eller beskæftigelse har særlige forudsætninger for den pågældende uddannelse. Regler herom findes i den pågældende uddannelsesbekendtgørelse samt i den såkaldte hovedbekendtgørelse og meritbekendtgørelse.

Hvis skolen afkorter skoletiden, skal Det faglige udvalg for uddannelsen eventuelt træffe afgørelse vedrørende afkortning af den samlede uddannelsestid, hvis skoletiden afkortes med 4 uger eller mere.

Der kan i den pågældende uddannelsesbekendtgørelse være fastsat regler om afkortning af uddannelsestiden i visse tilfælde.

I øvrigt kan Det faglige udvalg for uddannelsen – enten ved aftaleindgåelsen eller senere – træffe afgørelse om afkortning af uddannelsestiden på grund af tidligere uddannelse eller beskæftigelse eller på grund af særlige omstændigheder.

9. Forlængelse af uddannelsestiden

Eleven og virksomheden kan indgå aftale om forlængelse af aftaleperioden, hvis eleven:

- A. På grund af sygdom er fraværende fra praktikvirksomheden i mere en 10 % af den fastsatte uddannelsestid
- B. Er fraværende fra virksomheden på grund af supplerende skoleundervisning
- C. Har orlov i forbindelse med graviditet, barsel eller adoption efter lovgivningen herom

D. Har nedsat arbejdstid eller arbejdsfrihed på grund af særlige forhold

Medfører en aftale om forlængelse af uddannelsestiden med mere end fraværsperioden, har aftalen kun gyldighed, hvis Det faglige udvalg for uddannelsen godkender den.

Er der ikke enighed mellem eleven og praktikvirksomheden om forlængelse af uddannelsestiden i ovennævnte tilfælde, kan Det faglige udvalg træffe afgørelse om, hvorvidt uddannelsestiden skal forlænges. I øvrigt kan Det faglige udvalg træffe afgørelse om forlængelse af uddannelsestiden, når særlige omstændigheder taler for det.

En aftale om forlængelse af aftaleperioden skal være skriftlig. Aftalen skal med oplysning om forlængelsen indgås på en særlig formular: "Tillæg til uddannelsesaftale", som skal sendes til registrering på skolen.

10. Prøvetid

De første 3 måneder af praktiktiden er prøvetid. Skoleophold medregnes ikke i prøvetiden. I prøvetiden kan enhver af parterne opsige aftalen uden at skulle angive grund og uden varsel.

Bemærk dog, at loven om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov m.v. forudsætter, at det kan dokumenteres, at opsigelse fra virksomhedens side ikke skyldes graviditet eller andre forhold, der omfatter ligebehandlingsloven. Dette gælder også under prøvetiden.

Efter prøvetiden kan aftalen derimod ikke opsiges ensidigt af en af parterne, men kun efter fælles overenskomst, se dog om misligholdelse under punkt 12.

Hvis en elev er fraværende fra virksomheden i mere end 1 måned af prøvetiden, forlænges prøvetiden tilsvarende til fraværsperioden, hvis fraværet skyldes en af de grunde, om er omtalt under punkt 9 A – D. *For kombinationsaftaler gælder de samme prøvetidsbestemmelser, se i øvrigt punkt 14.*

11. Bortfald af uddannelsesaftale

Uddannelsesaftalen bortfalder, hvis eleven udelukkes fra fortsat skoleundervisning, jf. punkt 2.

12. Misligholdelse m.v.

Hvis en af parterne væsentligt misligholder sine forpligtelser, kan den anden part ophæve uddannelsesaftalen. Hvis en væsentlig forudsætning for aftaleindgåelsen viser sig at være urigtig eller senere brister, kan aftalen ligeledes ophæves.

Ophævelse af aftalen skal i disse tilfælde ske inden 1 måned efter, at den hævende part har fået kendskab til eller ved almindelig agtpågivenhed burde have fået kendskab til den omstændighed, som begrunder ophævelsen.

Hvis aftalen ophæves, skal skolen have tilsendt meddelelse herom. Meddelelsen skal ske ved anvendelse af en særlig formular: "Ophævelse af uddannelsesaftale".

At en elev gennemgår supplerende undervisning, jf. punkt 9, kan ikke begrunde en ophævelse. Det vil graviditet m.v. heller ikke kunne efter lov om ligebehandling af mænd og kvinder. Sygdom vil heller ikke i sig selv kunne begrunde ophævelse.

Hvis praktikvirksomheden eller eleven hæver aftalen ensidigt i strid med reglerne om uopsigelighed, vil der kunne blive tale om erstatning til den anden part.

Hvis parterne ikke er enige om, at aftalen er misligholdt eller at væsentlige forudsætninger er bristet, foreligger der en tvistighed.

En tvistighed mellem en elev og praktikvirksomheden skal indbringes for Det faglige udvalg for uddannelsen, der skal sørge for at tilvejebringe forlig. Hvis der ikke opnås forlig, kan tvistigheden indbringes for Tvistighedsnævnet, hvis adresse er:

Tvistighedsnævnet, Undervisningsministeriet, H. C. Andersens Boulevard 43, 1553 København V.

13. Virksomhedsoverdragelse m.v.

Hvis en virksomhed overdrages, indtræder den nye ejer af virksomheden i overdragerens forpligtelser i uddannelsesforholdet, hvis virksomheden fortsat er godkendt eller kan godkendes som praktiksted efter overdragelsen.

Hvis virksomheden ikke fortsat er godkendt eller kan godkendes efter overdragelsen, og hvis elevens uddannelse af den grund ikke kan fuldføres, kan der blive tale om at ikende den tidligere eller nye ejer misligholdelsesansvar, jf. punkt 12.

Hvis virksomheden skifter ejer, skal skolen underrettes skriftligt ved brug af formularen: "Tillæg til uddannelsesaftale".

Hvis virksomheden af andre grunde ændrer CVR-nr., skal skolen og Det faglige udvalg for uddannelsen underrettes skriftligt.

14. Kombinationsaftaler

En kombinationsaftale er en uddannelsesaftale, som omfatter flere virksomheder. For hver virksomhed indgås der en uddannelsesaftale, som i dette tilfælde kaldes en delaftale.

Delaftalerne i de enkelte virksomheder skal tilsammen dække den samlede uddannelsestid, og det skal fremgå, hvilke skole- og praktikophold den enkelte virksomhed er part i og har ansvar for.

Samtlige de øvrige deltagende virksomheders navne, delaftalens varighed og deres kalendermæssige placering skal angives i en særlig rubrik på formularen: "Uddannelsesaftale".

Delaftalerne skal være oprettet og underskrevet, inden eleven begynder på praktikuddannelsen, jf. punkt 4.

Virksomheden indsender straks efter indgåelsen alle delaftalerne til registrering på skolen.

Der løber kun én prøvetid, som regnes fra begyndelsen af første praktikperiode. Den første virksomhed skal senest 3 uger inden udløbet af prøvetiden konsultere de efterfølgende virksomheder om forløbet af prøvetiden.

15. Udstationeringsaftaler

En udstationeringsaftale er en uddannelsesaftale, i hvilken en virksomhed forpligter sig til at lade en del af elevens uddannelse gennemføre i en anden virksomhed.

Det er den virksomhed, der har indgået uddannelsesaftalen, som over for eleven har ansvaret for den samlede praktikuddannelse.

Denne virksomhed har herunder ansvaret for, at udstationeringen sker i den aftalte eller forudsatte periode inden for den aftalte uddannelsestid, og at den virksomhed, hvortil udstationeringen sker, er godkendt til gennemførelse af den pågældende del af praktikuddannelsen.

Der indgås kun én uddannelsesaftale, hvor oplysninger om udstationeringen angives i særlig rubrik på formularen "Uddannelsesaftale".

Virksomheden indsender straks efter indgåelsen aftalen til registrering på skolen.

Praktikpladskontoret

Milnersvej 48
3400 Hillerød
Tlf. 4829 0000
www.esh.dk

ERHVERVSUDDANNELSER

PRAKTIKPLADSKONTORET

Har du brug for yderligere oplysninger, vejledning eller hjælp til udfyldelse af formularer m.m. er du velkommen til at kontakte praktikpladskontoret på telefon 4829 0000.

DET FAGLIGE UDVALG FOR UDDANNELSEN

Har du brug for at kontakte det faglige udvalg for din uddannelse, kan du på vores hjemmeside www.esh.dk under Lære- og praktikplads finde et link til de faglige udvalg med adresse og telefonnummer.